

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 16. juni 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 249 (alm. del) efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Mikkel Bjørn (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 249:

Vil ministeren i forlængelse af svar på UU1 alm. del spørgsmål 193 redegøre for, om ministeren er enig med Dansk Folkeparti i, at udlændinge, der dømmes for personfarlig kriminalitet, skal kunne fratages retten til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelse?

Svar:

Udlændinge, som misbruger deres ophold til at begå alvorlig kriminalitet, er ikke velkomne i Danmark.

Det kan indledningsvist oplyses, at det fremgår af udlændingelovens § 26 c, at en afgørelse om udvisning medfører, at udlændingens ret til ophold bortfalder. Såfremt en udlænding udvises, har vedkommende som følge heraf ikke ret til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, idet det fremgår af lov om aktiv socialpolitik, at udbetaling heraf forudsætter lovligt ophold.

Endvidere kan en person, der er indsat i fængsel eller arresthus, som udgangspunkt ikke modtage overførselsindkomst, idet de pågældende anses for forsørget af Kriminalforsorgen. Der kan alene i medfør af bekendtgørelse nr. 1471 af 16. december 2019 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, eksempelvis udbetales hjælp til dækning af en rimelig huslejudgift for en indsat, hvis bolig bør bevares af hensyn til den indsattes benyttelse, heraf under udgang eller efter løsladelsen. Hvis den forventede afsoningstid overstiger 6 måneder, skal kommunen undersøge, om den indsattes boligbehov kan dækkes på anden måde. Hvor der ikke ydes hjælp til huslejudgiften kan kommunen yde et beløb til dækning af opbevaring af bohøve, hvis der skønnes at være behov herfor af hensyn til den indsattes tilværelse efter løsladelsen, og hvis betingelserne for at modtage hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter lov om aktiv socialpolitik i øvrigt er opfyldt.

20. september 2023

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Beskæftigelse og Danskuddannelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2023 - 10051
Akt-id 2385163

Som led i indsatsen mod bander har regeringen sammen med Folketinget indført en karantæneordning, så der ikke kan udbetales overførselsindkomster til dømte bandekriminelle i tre år, efter de har afsonet fængselsstraf for bandekriminaliteten. I stedet skal bandemedlemmerne modtage en ydelse på niveau med selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, hvis de ikke kan forsørge sig selv, og såfremt de stiller sig til rådighed for en beskæftigelsesrettet indsats.

Det overordnede formål med at yde hjælp til forsørgelse – herunder selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse – er at sætte modtageren i stand til at klare sig selv. Modtageren og ægtefællen skal derfor efter evne udnytte og udvikle deres arbejdsevne, herunder ved at tage imod tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

Der er til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

”Det fremgår af grundlovens § 75, stk. 2, at den, der ikke kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Der henvises til Jens Peter Christensen, m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 485, hvor bl.a. følgende er anført:

”Det må antages at følge af grundlovens § 75, stk. 2, at bestemmelsen ikke blot omfatter danske statsborgere, men også udlændinge, der opholder sig lovligt her i landet (modsat Ross 1980 s. 785). I U 2012.1761 H fastslog Højesteret, at en udlænding med opholdstilladelse som flygtning var omfattet af den personkreds, som er beskyttet af grundlovens § 75, stk. 2. Det er nærliggende, at også andre udlændinge, der opholder sig mere end rent midlertidigt her i landet, vil kunne være omfattet af bestemmelsen. Grundlovens § 75, stk. 2, er ikke til hinder for, at det bestemmes, at udlændinge skal udsendes af landet – herunder også som følge af, at udlændinge ikke er i stand til at forsørge sig selv.”

Efter grundlovens § 75, stk. 2, påhviler det således det offentlige at sikre et vist eksistensminimum for personer, der er omfattet af bestemmelsen. Hjælpens størrelse og form, dvs. pengebeløb eller mad og husly, er ikke fastsat i grundlovens § 75, stk. 2.

Ved dom af 15. februar 2012 (optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 1761) i den såkaldte »Starthjælpssag« har Højesteret fastslået, at grundlovens § 75, stk. 2, må forstås således, at det påhviler det offentlige at sikre et eksistensminimum for personer, der er omfattet af bestemmelsen, og at de ved domstolene kan få prøvet, om kravet er opfyldt.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det ikke inden for rammerne af grundlovens § 75, stk. 2, er muligt at indføre en ordning, hvor en person ved dom kan fratages retten til offentlige forsørgelsesydelse, hvis den pågældende dømmes for personfarlig kriminalitet, uden at den pågældende på anden vis sikres et eksistensminimum af det offentlige.”

Jeg kan henholde mig til svaret fra Justitsministeriet.

Kaare Dybvad Bek

/

Katrine Bang Nielsen